

Centrum Elektroniki Stosowanej

Produkcja ciepła i prądu z biogazu jako alternatywa dla lokalnych ciepłowni

mgr inż. Grzegorz Drabik

Plan prezentacji

- O firmie
- Technologia
- Wybrane realizacje
- Ciepłownia gazowa a elektrociepłownia gazowa
- aspekt finansowy

Kim jesteśmy ?

Centrum Elektroniki Stosowanej CES Sp. z o.o. jest firmą inżynierską i działa na rynku od 23 lat.

W 2000 roku zaprojektowaliśmy i wykonaliśmy pierwszą instalację kogeneracyjną.

Możemy się poszczycić wieloma nagrodami i wyróżnieniami.

Produkt zdobył Złoty Medal
Międzynarodowych
Targów Poznańskich

Należymy do elitarnego
grona Gazete Biznesu 2012

Należymy do prestiżowego
grona firm wiarygodnych
i osiągających najlepsze
wyniki finansowe

Jesteśmy w gronie
najlepszych
firm 2007 roku

Zostaliśmy uznani za
najzdrowsze
przedsiębiorstwo

Diamenty Forbesa
2012
2013

Na rynku
od 1992 roku

Czym się zajmujemy ?

1. Systemy napędowe

- przetwornice częstotliwości
- soft – starty nn i sn
- serwonapędy

2. Systemy zasilania

- UPS-y
- agregaty prądotwórcze

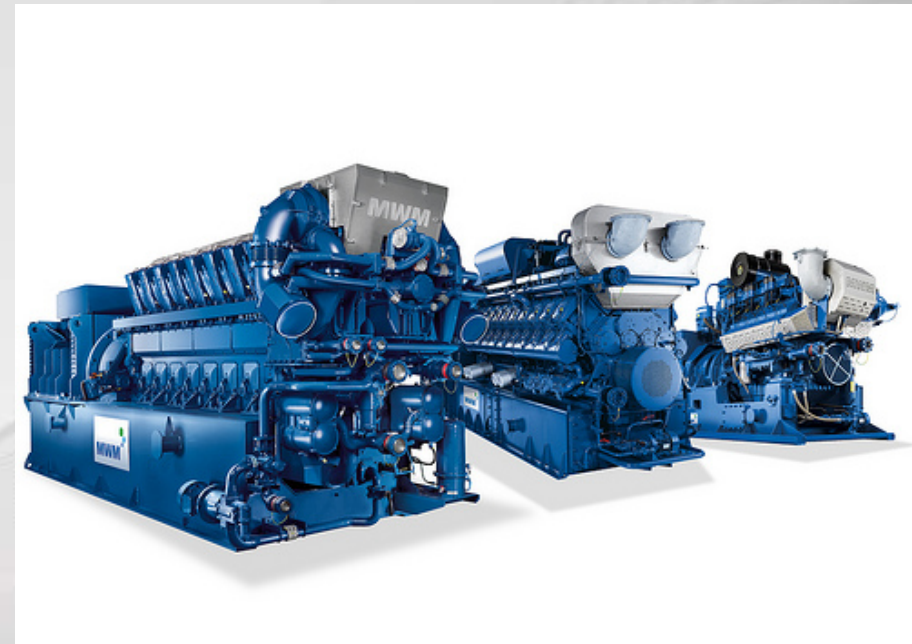
3. Systemy kogeneracyjne

4. Wyposażenie instalacji biogazowych

- zbiorniki biogazu
- dmuchawy
- analizatory
- przepływomierze
- pochodnie biogazu
- odsiarczalnice biogazu

5. Biogazownie rolnicze

6. AKPiA oraz wizualizacja procesów

Nasza oferta

Naszym klientom oferujemy:

- pomoc na etapie koncepcji
- profesjonalny dobór urządzeń
- analizy techniczno – ekonomiczne
- projekty, studia wykonalności
- doradztwo na każdym etapie inwestycji
- dostawę i montaż urządzeń
- wykonanie instalacji „pod klucz”
- uruchomienia urządzeń
- autoryzowany serwis 24h/24h

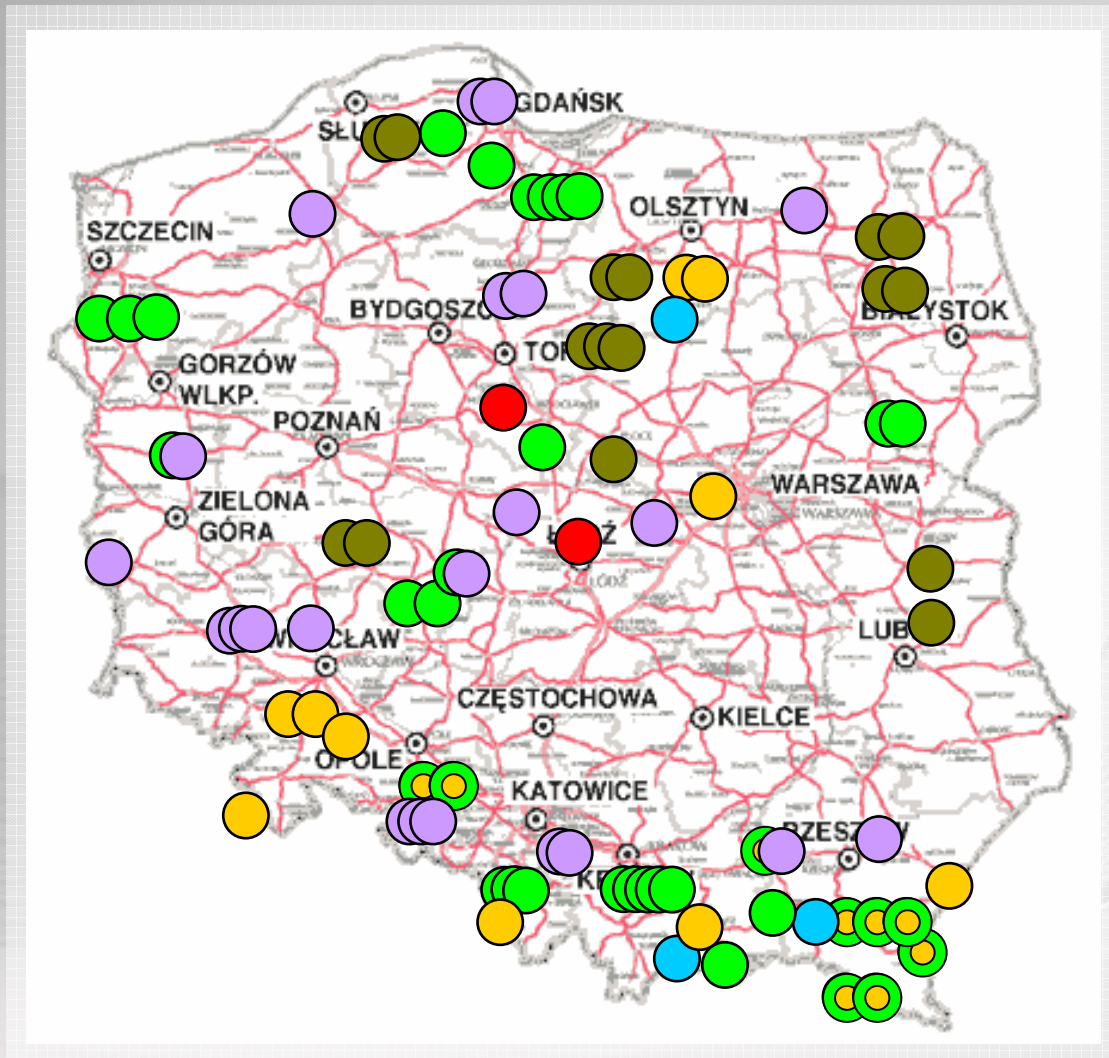
Nasze doświadczenie w liczbach

- 14 Lat doświadczenia w kogeneracji
- 90 Jednostek zainstalowanych w Polsce
- 6 Lat współpracy z MWM i 14 lat współpracy z MTU
- 13 Jednostek dwupaliwowych: biogaz / gaz ziemny
- 6 Jednostek w rozwiązaniach poligeneracyjnych z produkcją pary i/lub chłodu

Referencje

Paliwa:

- Gaz ziemny
- Biogaz oczyszczalni
- Biogaz oczyszczalni i/lub gaz ziemny
- Biogaz z biogazowni
- Biogaz wysypiskowy
- Poligeneracja
- W realizacji

Serwis

- autoryzowany serwis 24h/24h
- pracownicy z wieloletnim doświadczeniem
- coroczne szkolenia u producentów
- krótki czas reakcji,
- indywidualne umowy serwisowe,
- zdalny monitoring
- własny magazyn części
- specjalistyczne narzędzia

Centra serwisowe

Centrum Elektroniki Stosowanej CES Sp. z o.o.

Nasi Partnerzy w Kogeneracji

od 2000 r. MTU

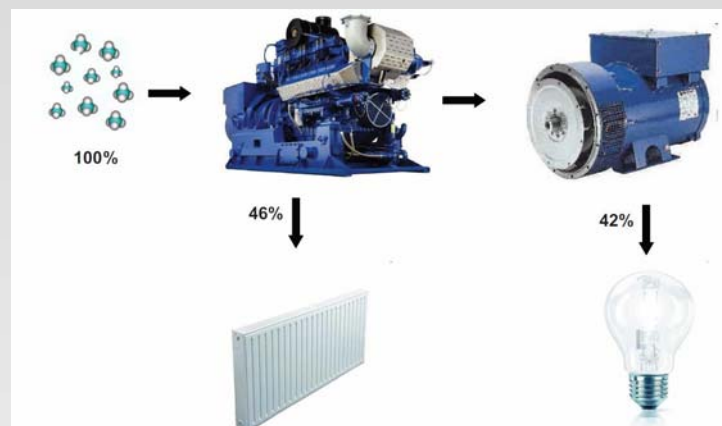
od 2008 r. MWM

Zarys technologii

Moduły kogeneracyjne, znane również jako układy CHP (ang. „Combined Heat and Power”) służą do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w skojarzeniu, tj. z jednego urządzenia.

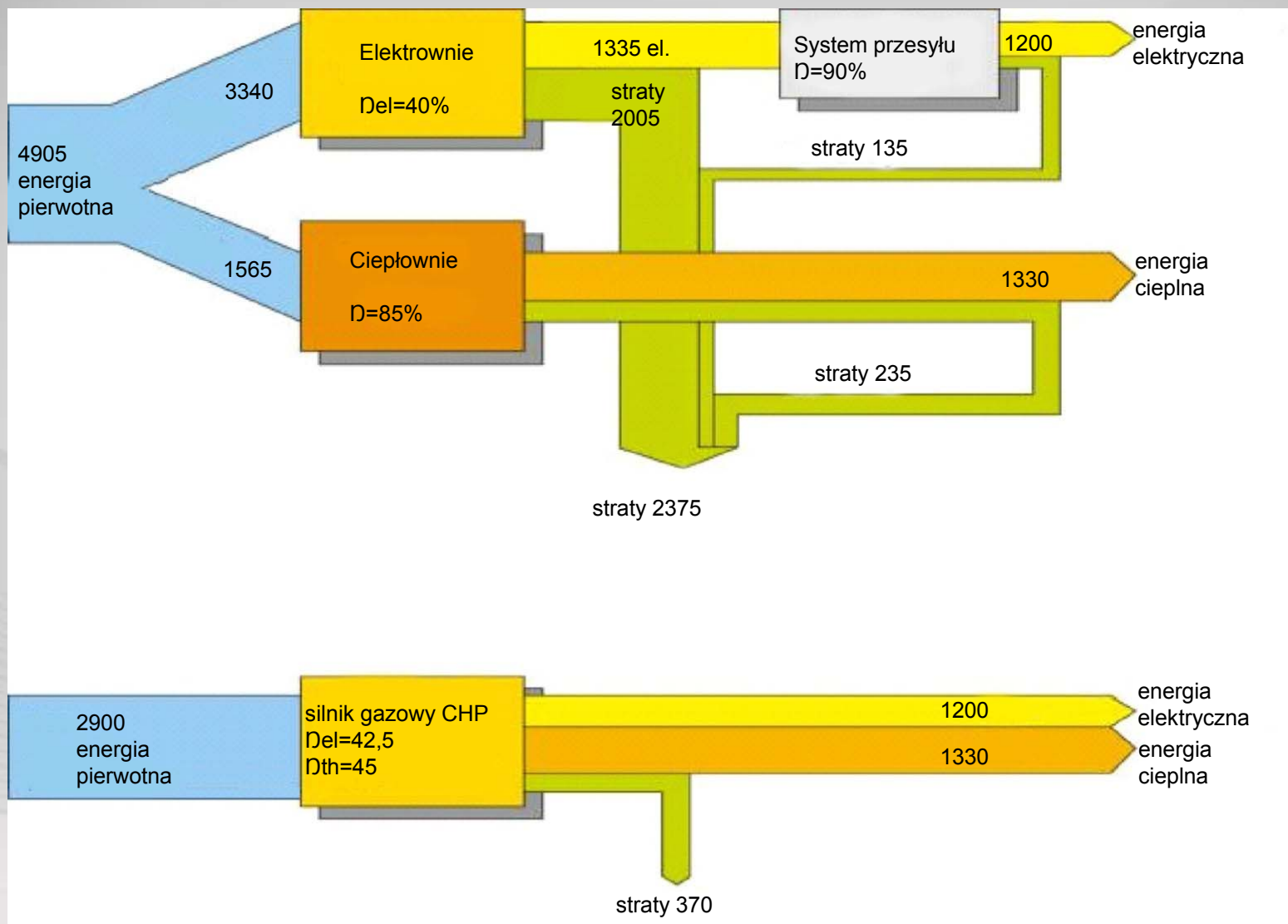

Siłą napędową modułu jest silnik spalinowy, czterosuwowy z zapłonem iskrowym zasilany gazem ziemnym lub biogazem.

W silniku energia zawarta w gazie podczas procesu spalania w cylindrach przekształcana jest na energię mechaniczną, oraz energię ciepłą. Energia mechaniczna zamieniana jest na energię elektryczną w sprzężonej z silnikiem prądnicy, a energia ciepła poprzez układ wymienników odbierana jest w postaci gorącej wody lub/i pary. Sprawności takiego układu jest rzędu blisko 90%.

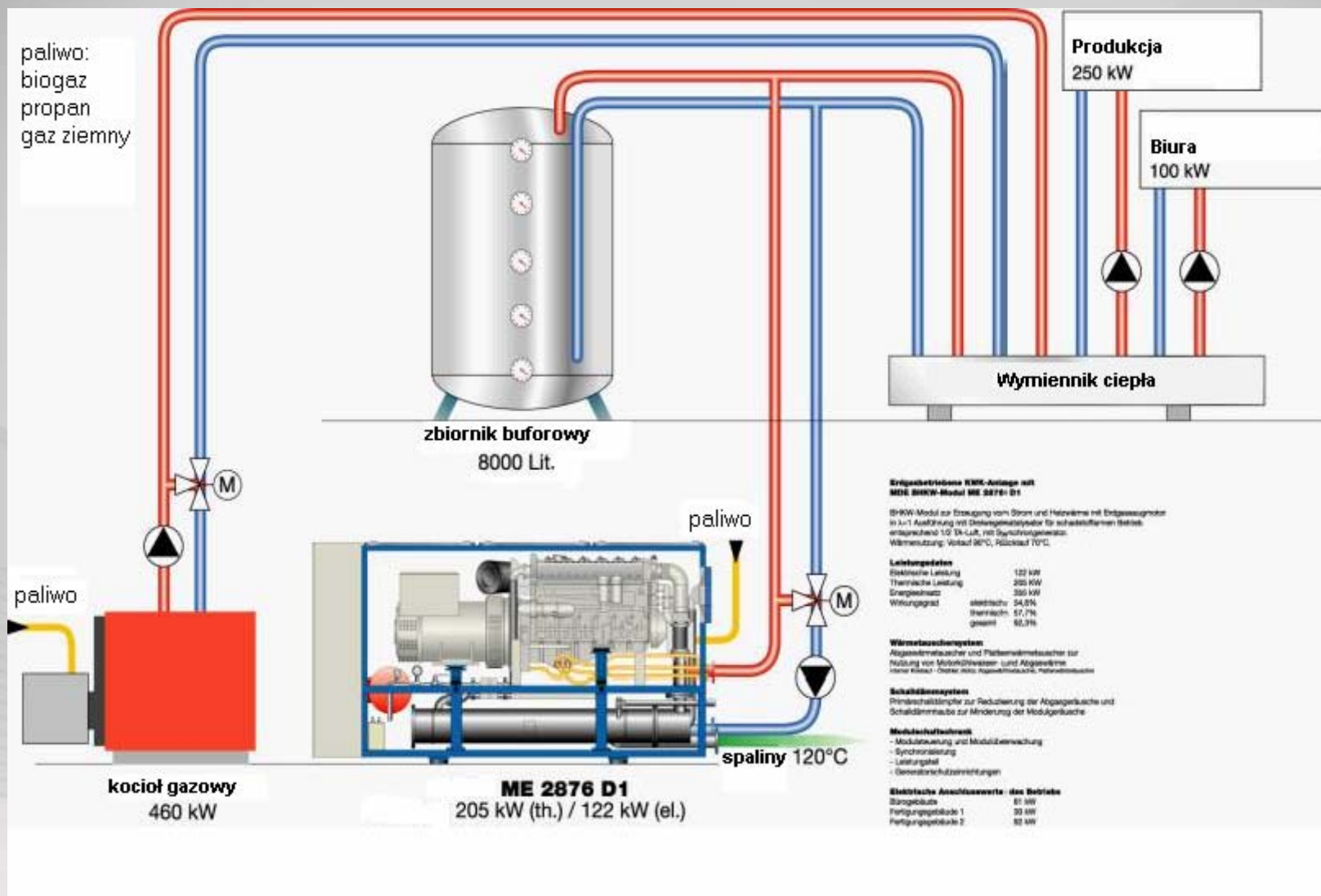

Bilans energetyczny standardowych systemów zasilania i systemów CHP

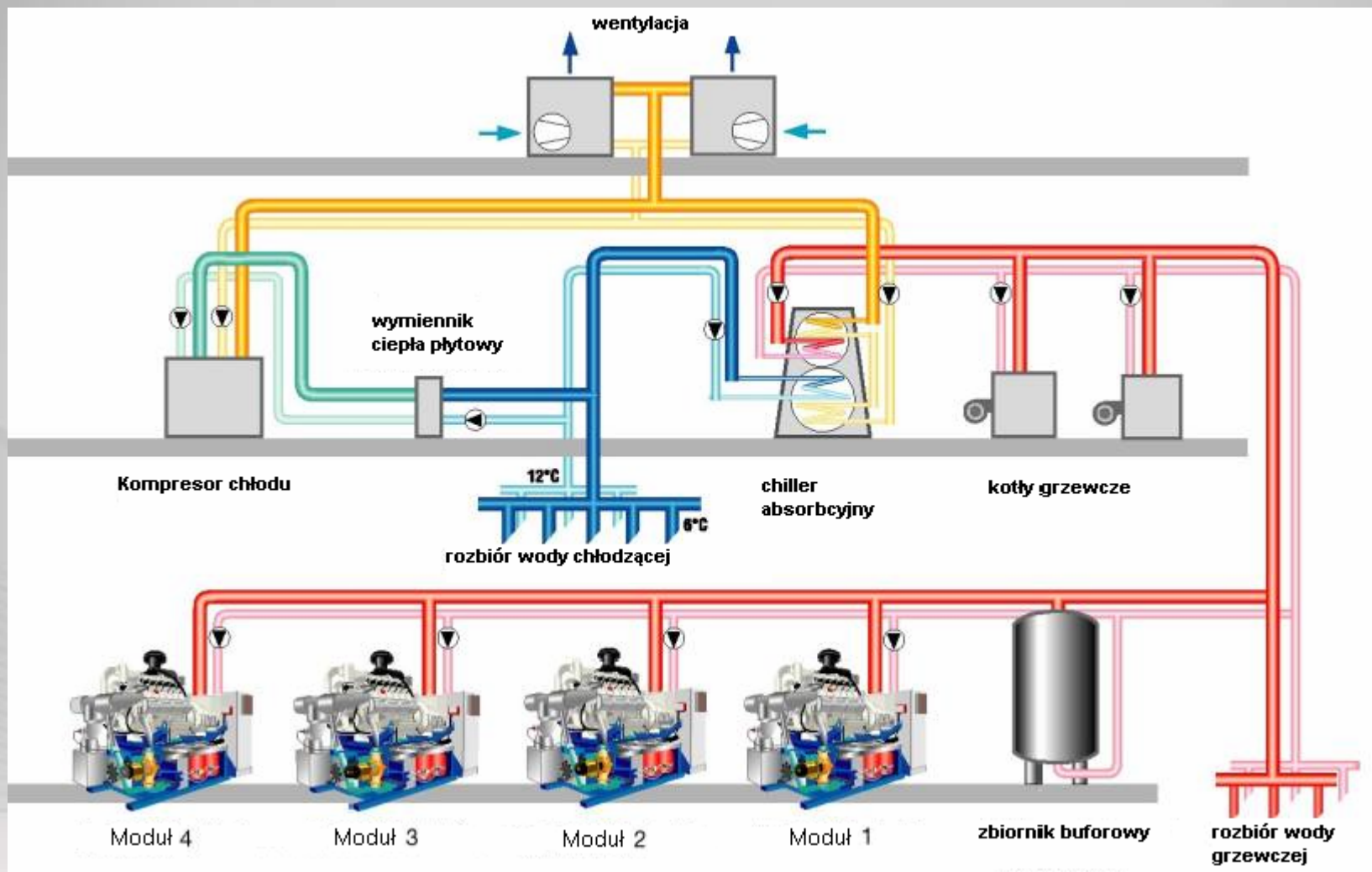

Kogeneracja

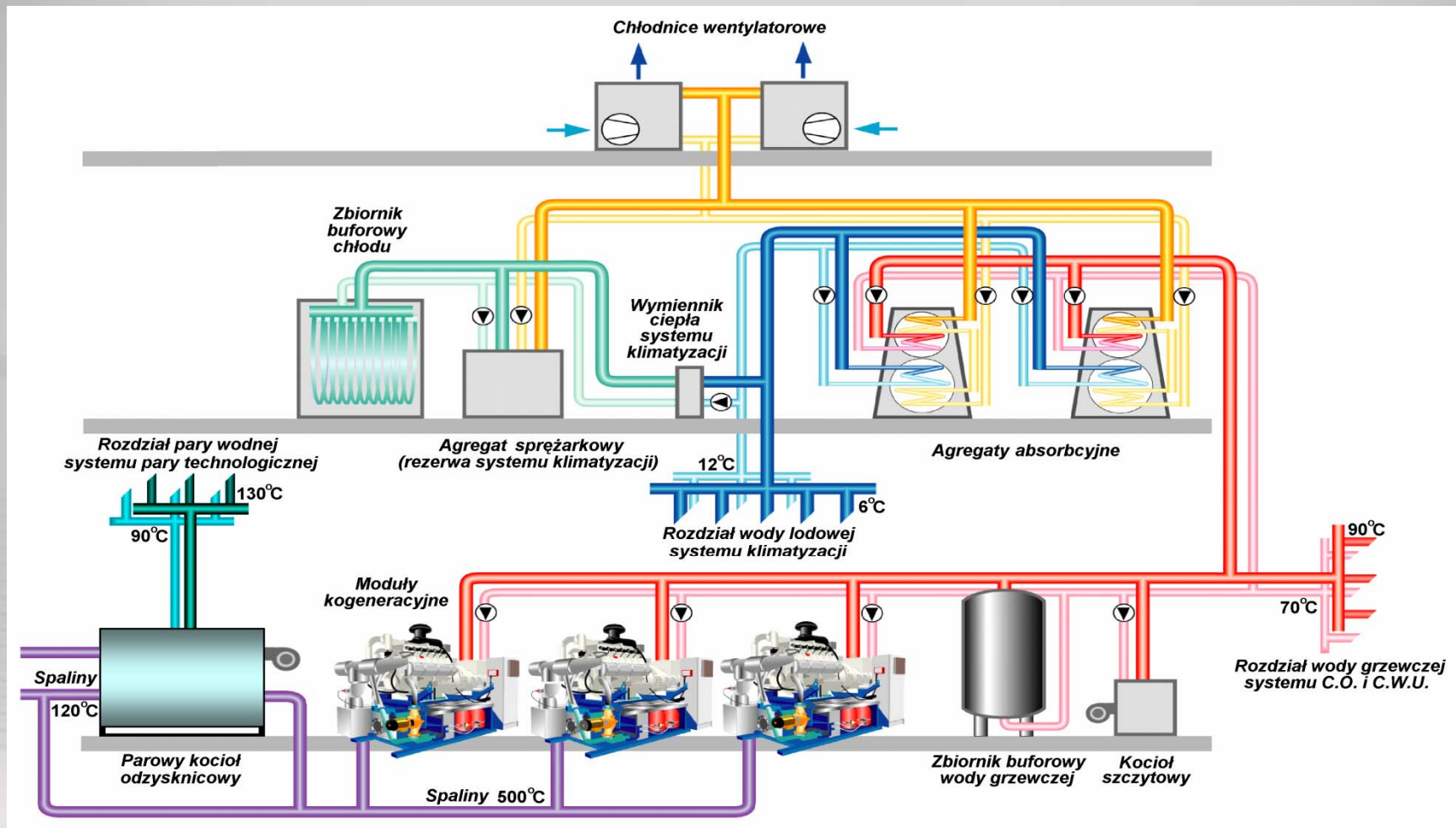

Trigeneracja

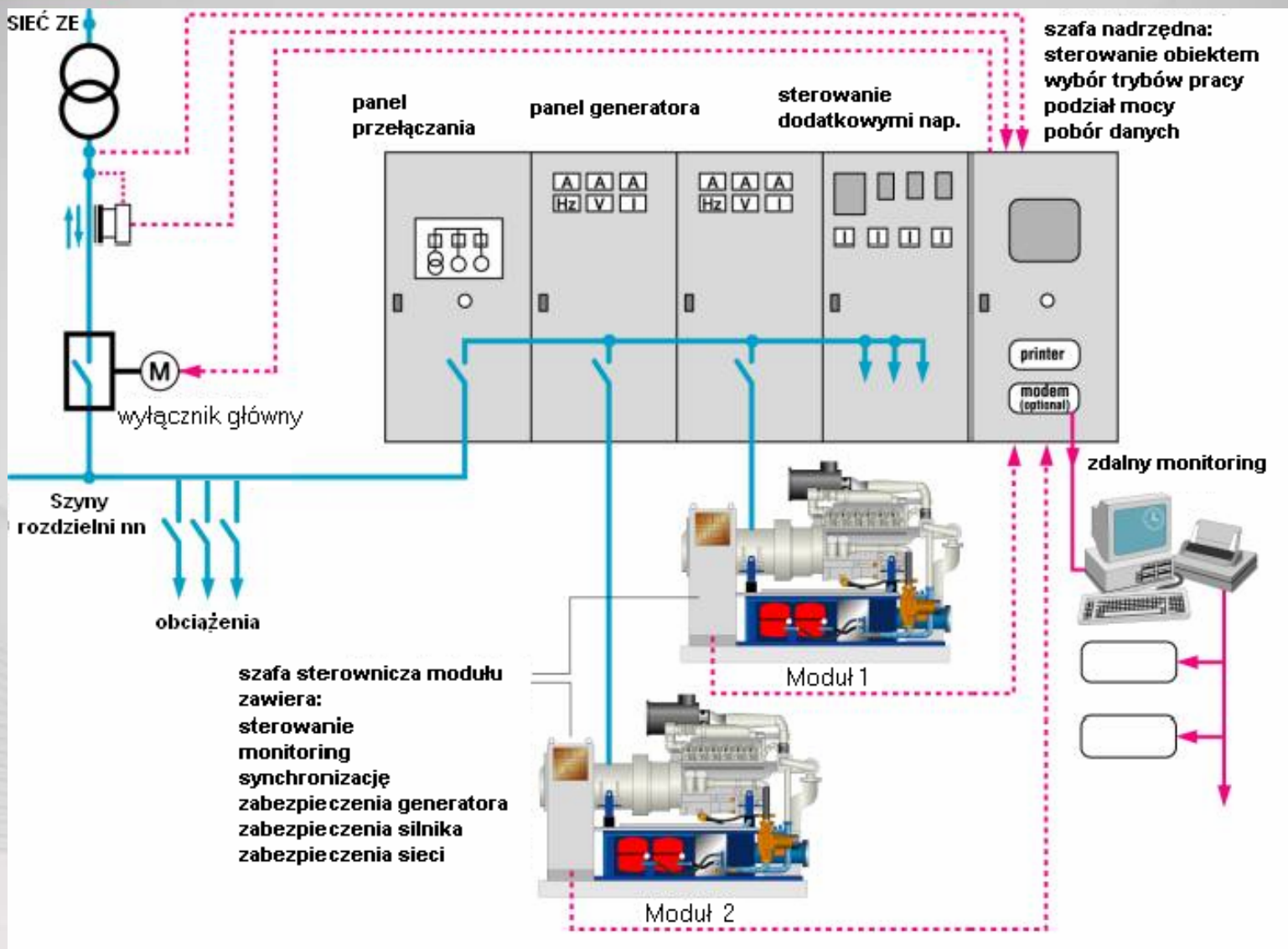
Poligeneracja

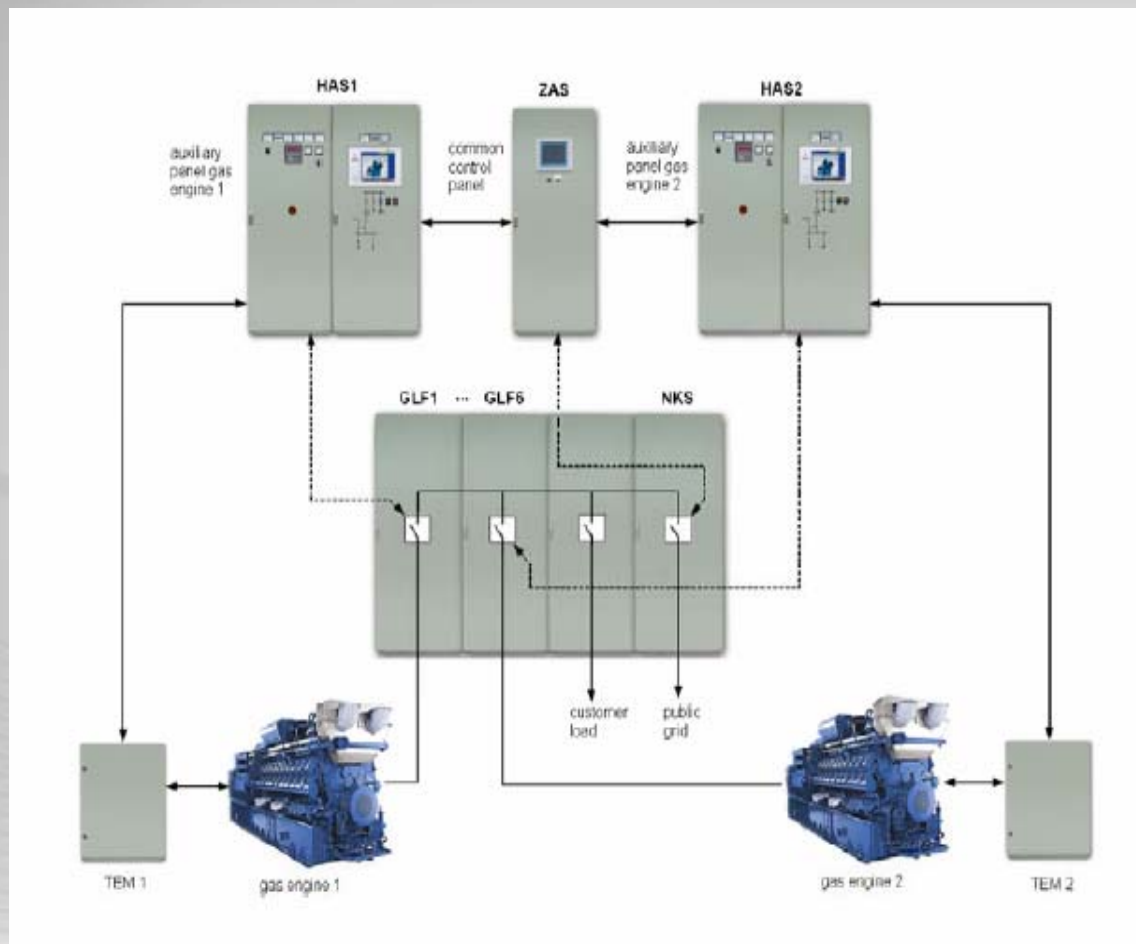

Praca równoległa z siecią elektryczną

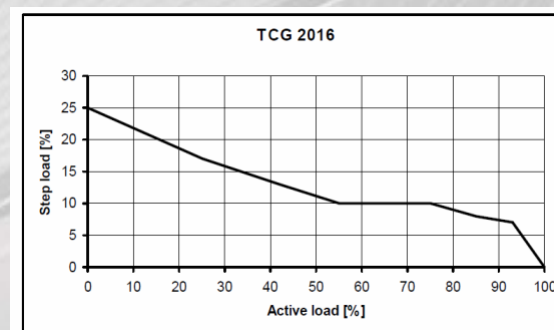

Praca wyspowa

Stopnie obciążenia

P_N [%]	$t_{f,in}$ [s]	n [%]
0 - 25	15	13
25 - 42	15	11
42 - 55	15	10
55 - 65	15	10
65 - 75	12	9
75 - 85	12	9
85 - 93	10	6
93 - 100	8	6

Wybrane referencje

MWS TYMBARK

Poligeneracja

Biogaz/gaz ziemny

Moc elektryczna: 999 kW

Moc cieplna: 570 kW

Moc chłodnicza: 400 kW

Produkcja Pary: 600 kg/h

(12 bar)

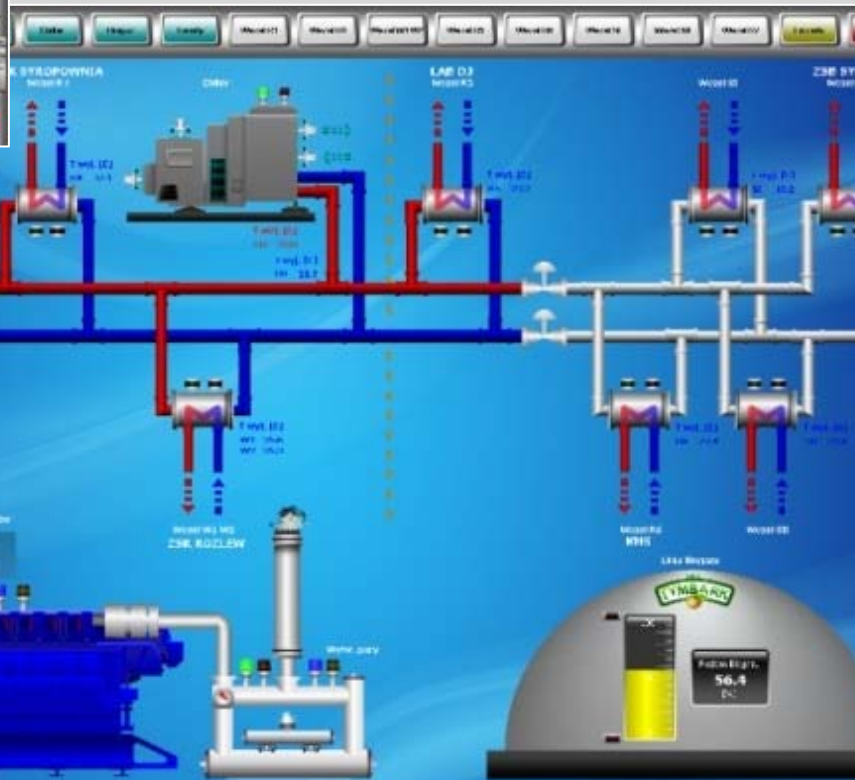
Moduł CHP · Wytwornica pary · Chiller absorpcyjny

Zbiornik biogazu · Odsiarczalnia biologiczna · Sterowanie
i wizualizacja SCADA

Centrum Elektroniki Stosowanej CES Sp. z o.o.

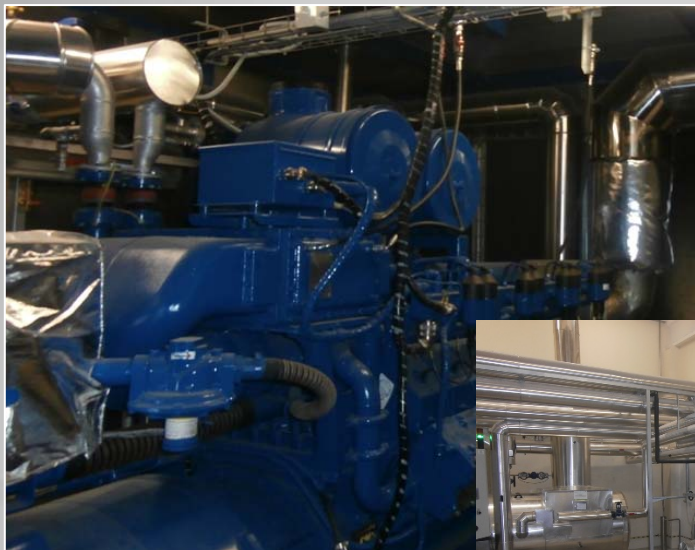
MWS TYMBARK

Centrum Elektroniki Stosowanej CES Sp. z o.o.

MWS Olsztynek

Trigeneracja

Biogaz/gaz ziemny

Moc elektryczna: 800 kW

Moc cieplna: 405 kW

Produkcja pary: 520 kg/h

(12 bar)

Moduł CHP · Wytwornica Pary · Sterowanie i wizualizacja SCADA

Biogazownia Buczek

Trigeneracja

Biogaz

Moc elektryczna: 1200 kW i 600 kW

Moc cieplna: 673 kW i 310 kW

Produkcja pary: ~1180 kg/h

- higienizacja odpadów poubojowych

Moduły kogeneracyjne · Podwójna wytwornica pary

Biogazownia Boleszyn

Biogaz

Moc elektryczna: 2 x 600 kW
1 x 800 kW

Moc cieplna: 2 x 615 kW
1 x 810 kW

Ciepło z biogazowni używane do celów cwu i co dla miejscowej szkoły, kościoła oraz w okolicznych domach jednorodzinnych

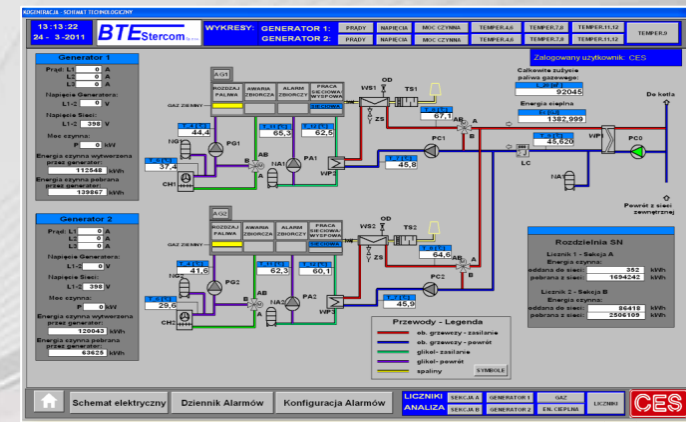
Olsztyn - ciepłownia

Kogeneracja

Gaz ziemny

Moc elektryczna: 800 kW i 400 kW

Moc cieplna: 855 kW i 427 kW

2 moduły kogeneracyjne · Sterowanie i wizualizacja · Praca równoległa z siecią elektryczną z możliwością bezprzerwowego przełączenia na „pracę wyspową”

Centrum Elektroniki Stosowanej CES Sp. z o.o.

Ciepłownia gazowa a elektrociepłownia gazowa - aspekt finansowy

Systemy wspierania wysokosprawnej kogeneracji

~105 PLN / MWh
~62 PLN / MWh

Wyższa sprawność elektryczna – więcej certyfikatów (PMŚP)

Porównanie kosztów produkcji jednostki ciepła

Koszty produkcji GJ ciepła	
Sposób tradycyjny: energia cieplna wytwarzana z gazu ziemnego	Z wykorzystaniem kogeneracji: jednoczesne wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej z gazu ziemnego – energia elektryczna przetwarzana w ciepło z COP = 1
Koszty jednej godziny pracy kotła: Sprawność kotła gazowego: 90% (2410 kW / 0,9) / 10 = <u>267,8 m³/h</u> • 267,8 m ³ x 1,60 zł/m ³ = 428,48 zł	Dobry moduł kogeneracyjny (sprawność: 87%) 1200 kW _{el} i 1210 kW _{ciepl} - po przetworzeniu prądu na ciepło daje 2410 kW ciepła – zużycie gazu 276,90 m³/h Koszty jednej godziny pracy agregatu: <ul style="list-style-type: none"> • 276,90 m³ x 1,60 zł = 443,04 zł Koszty serwisu modułu kogeneracyjnego – 45 zł/MWh wytworzonej energii elektrycznej : <ul style="list-style-type: none"> • 1,2 MWh x 45 zł/MWh = 54 zł Zyski z żółtych certyfikatów <ul style="list-style-type: none"> - Żółte certyfikaty – 105 zł/MWh wyprodukowanej energii elektrycznej : 1,2 MWh x 105 zł/MWh = 126 zł - Całkowite koszty:<ul style="list-style-type: none"> • 443,04 zł + 54 zł – 126 zł = 371,04 zł Koszt wytworzenia MWh ciepła: <ul style="list-style-type: none"> • 371,04 zł / 2,41 MW = 153,96 zł/MWh 153,96zł/ MWh = <u>42,77 zł/GJ</u> 13,4 % taniej
Koszt wytworzenia MWh ciepła: <ul style="list-style-type: none"> • 428,48 zł / 2,41 MW = 177,79 zł/MWh • 177,79 zł/MWh = <u>49,39 zł/GJ</u>	

Przykładowe zyski z zastosowania układu kogeneracyjnego w oparciu o gaz ziemny

Koszty ponoszone:

Sposób tradycyjny:

energia cieplna wytwarzana z gazu ziemnego

Roczne koszty energii cieplnej:

Sprawność kotła gazowego: 90%

Koszt zapotrzebowania na gaz:

$(2410 \text{ kW} / 0,9) / 10 = 267,8 \text{ m}^3/\text{h}$

• $267,8 \text{ m}^3 \times 8\,000 \text{ h} \times 1,60 \text{ zł}/\text{m}^3 =$
= 3 427 840 zł

• **Roczne koszty związane z obsługą kotłów**
15 000 zł

Łączne koszty zakupu gazu i koszty serwisowe :

• $3\,427\,840 \text{ zł} + 15\,000 \text{ zł} =$ **3 442 840 zł**

Z wykorzystaniem kogeneracji:

(jednoczesne wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej z gazu ziemnego)

Dobraný moduł kogeneracyjny do produkcji 1200 kWel / 1210 kWciepl - po przetworzeniu prądu na ciepło (COP = 1) daje 2410 kW ciepła – zużycie gazu 276,90 m³/h

Koszt zapotrzebowania na gaz:

• $276,90 \text{ m}^3 \times 8\,000 \times 1,60 \text{ zł} =$ **3 544 320 zł**

Koszty rocznej obsługi serwisowej agregatu :

koszt obsługi agregatów - **432 000 zł**

Łączne koszty eksploatacji agregatu:

• $3\,544\,320 \text{ zł} + 432\,000 \text{ zł} =$ **3 976 320 zł**

Sprzedż żółtych certyfikatów:

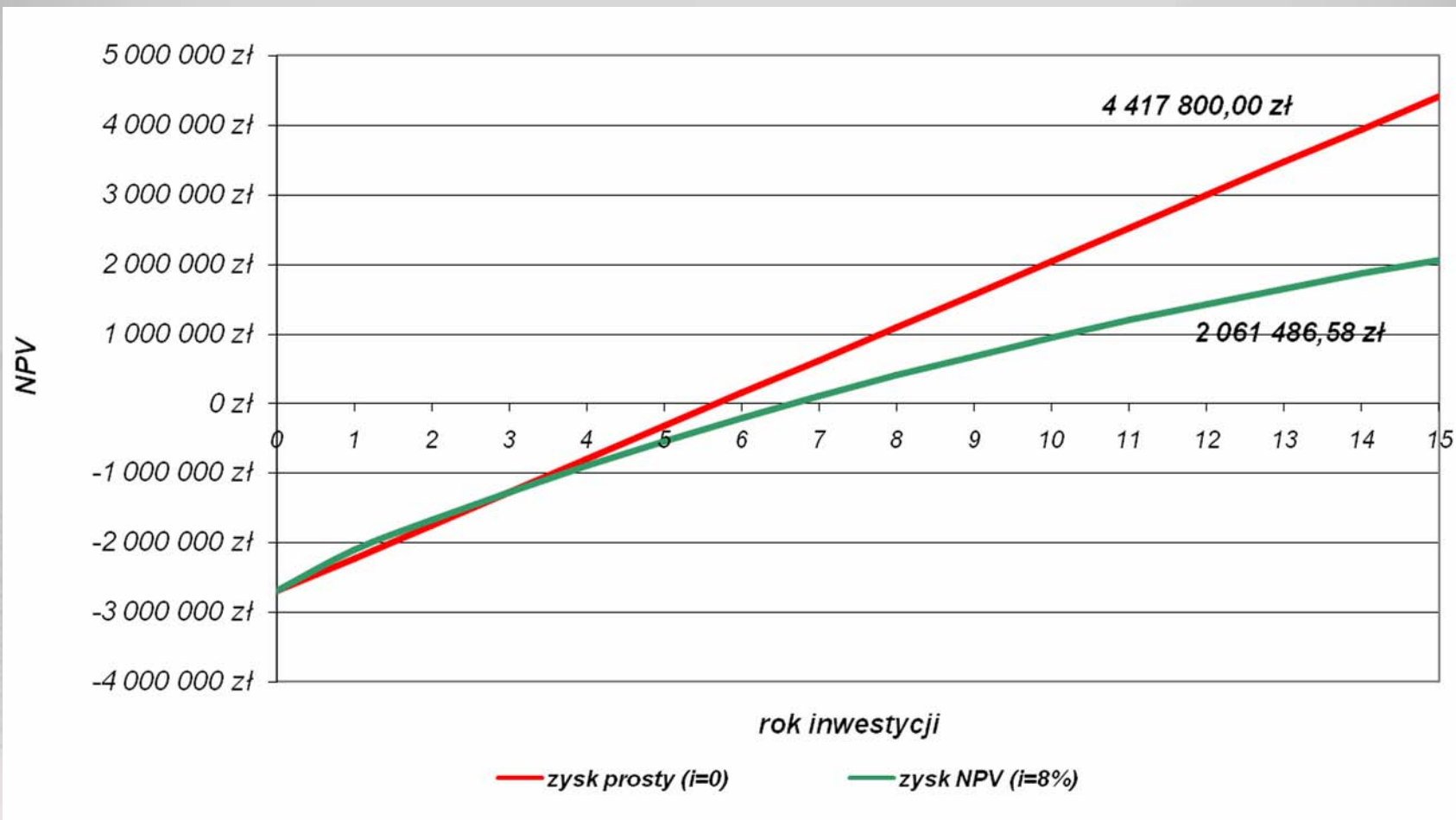
• $1\,200 \text{ kW} \times 8\,000 \times 0,105 \text{ zł} =$ **1 008 000 zł**

Roczny zysk : $3\,442\,840 \text{ zł} + 1\,008\,000 \text{ zł} - 3\,976\,320 \text{ zł} = 474\,520 \text{ zł}$

Kogeneracja dla przemysłu w oparciu o gaz ziemny

Inwestycja bez dotacji – koszt inwestycji 2,7 mln PLN

Porównanie kosztów produkcji jednostki ciepła

Koszty produkcji GJ ciepła

Sposób tradycyjny:

energia cieplna wytwarzana z gazu ziemnego

Koszty jednej godziny pracy ciepłowni

Sprawność kotła gazowego: 90%

$(1960 \text{ kW} / 0,9) / 10 = 217,77 \text{ m}^3/\text{h}$

• $217,77 \text{ m}^3 \times 1,60 \text{ zł}/\text{m}^3 = 348,43 \text{ zł}$

Zużycie energii elektrycznej przez ciepłownię

$(20\text{kW} + 400\text{kW}) = 420 \text{ kW}$

$420\text{kW} \times 0,28 = 117,60 \text{ zł}$

Całkowite koszty:

$348,43 \text{ zł} + 117,60 \text{ zł} = 466,03 \text{ zł}$

Koszt wytworzenia MWh ciepła:

$466,03\text{zł} / 1,96 \text{ MW} = 237,77 \text{ zł}/\text{MWh}$

• $237,77 \text{ zł}/\text{MWh} = \underline{66,05 \text{ zł}/\text{GJ}}$

Z wykorzystaniem kogeneracji:

jednoczesne wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej z gazu ziemnego – energia elektryczna przetwarzana w ciepło COP = 1

Dobry moduł kogeneracyjny (sprawność: 87%)

1200 kW_{el} i 1210 kW_{ciepl}

Zużycie własne energii elektrycznej przez ciepłownię

$(50\text{kW} + 400\text{kW}) = 450 \text{ kW}$

Moc ciepłowni 1960 kW - zużycie gazu **276,90m³/h**

Koszty jednej godziny pracy agregatu: **443,04 zł**

Koszty serwisu modułu kogeneracyjnego: **54 zł**

Zyski z żółtych certyfikatów: **126 zł**

Całkowite koszty:

• $443,04 \text{ zł} + 54 \text{ zł} - 126 \text{ zł} = 371,04 \text{ zł}$

Koszt wytworzenia MWh ciepła:

• $371,04 \text{ zł} / 1,96 \text{ MW} = 189,31 \text{ zł}/\text{MWh}$

• $189,31 \text{ zł}/\text{MWh} = \underline{52,59 \text{ zł}/\text{GJ}}$

• **20,4 % taniej**

Przykładowe zyski z zastosowania układu kogeneracyjnego w oparciu o gaz ziemny

Koszty ponoszone:

Sposób tradycyjny:

energia cieplna wytwarzana z gazu ziemnego

Roczne koszty energii cieplnej:

Sprawność kotła gazowego: 90%

Koszt zapotrzebowania na gaz:

$(1960 \text{ kW} / 0,9) / 10 = 217,77 \text{ m}^3/\text{h}$

• $217,77 \text{ m}^3 \times 8000 \text{ h} \times 1,60 \text{ zł}/\text{m}^3 = 2\,787\,456 \text{ zł}$

Koszt zapotrzebowania na energię el.:

$420 \text{ kW} \times 0,28 \times 8000 \text{ h} = 940\,800 \text{ zł}$

• Roczne koszty związane z obsługą kotłów

15 000 zł

Łączne koszty zakupu gazu i koszty serwisowe :

• $2\,787\,456 \text{ zł} + 15\,000 \text{ zł} + 940\,800 = 3\,743\,256 \text{ zł}$

Z wykorzystaniem kogeneracji:

(jednoczesne wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej z gazu ziemnego)

Dobraný moduł kogeneracyjny do produkcji

1200 kW_{el} / 1210 kW_{ciepl} - po przetworzeniu prądu na ciepło (COP = 1

Koszt zapotrzebowania na gaz:

• $276,90 \text{ m}^3 \times 8\,000 \times 1,60 \text{ zł} = 3\,544\,320 \text{ zł}$

Koszty rocznej obsługi serwisowej agregatu :

koszt obsługi agregatów - 432 000 zł

Łączne koszty eksploatacji agregatu:

• $3\,544\,320 \text{ zł} + 432\,000 \text{ zł} = 3\,976\,320 \text{ zł}$

Sprzedaż żółtych certyfikatów:

• $1\,200 \text{ kW} \times 8\,000 \times 0,105 \text{ zł} = 1\,008\,000 \text{ zł}$

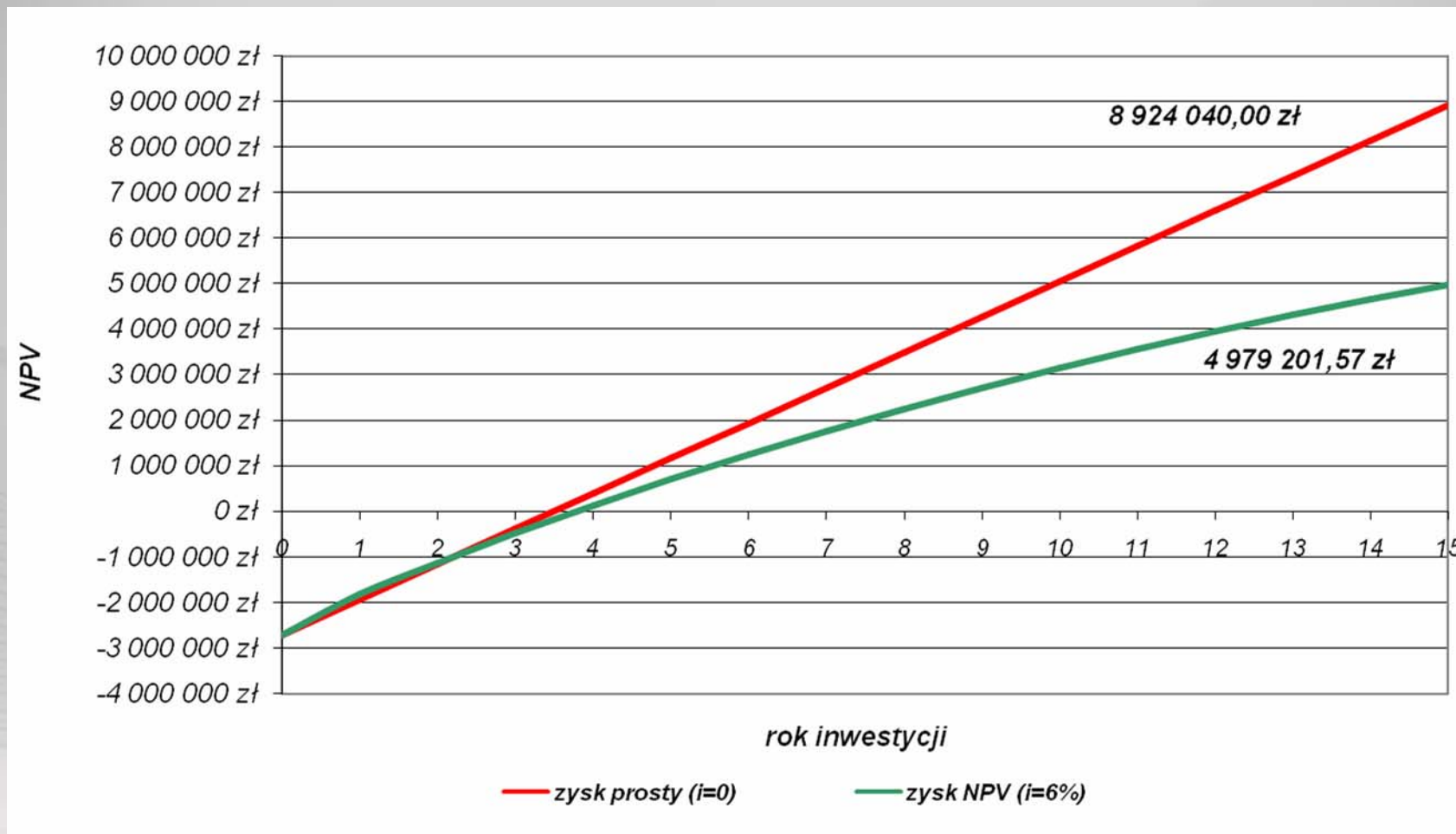
Roczny zysk : $3\,743\,256 \text{ zł} + 1\,008\,000 \text{ zł} - 3\,976\,320 \text{ zł} = 774\,936 \text{ zł}$

Kogeneracja dla przemysłu w oparciu o gaz ziemny

Inwestycja bez dotacji – koszt inwestycji 2,7 mln PLN

Centrum Elektroniki Stosowanej CES Sp. z o.o.

30-732 Kraków

ul. Biskupińska 14

tel.: 12 269 00 11

fax: 12 267 37 28

www.ces.com.pl

ces@ces.com.pl

mgr inż. Grzegorz Drabik
kom. 725 291 796
e-mail: gdrabik@ces.com.pl